

Toplantı : 16

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 660

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında İmzalanmış Bulunan Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim - Gençlik ve Spor ve Kültür, Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Bütçe ve Plan Komisyonları Raporları. (M. Meclisi : 1/342; C. Senatosu : 1/478)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 322)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2917*

14 . 12 . 1976

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 9 . 12 . 1976 tarihli 17 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında İmzalanmış Bulunan Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur. Saygılarımla.

*Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu tasarı 14 . 1 . 1976 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 3 . 6; 9, 23, 24, 25 . 11; 7, 8, 9 . 12 . 1976 tarihli 107, 5, 11, 12, 13, 15, 16 ve 17 nci birleşimlerinde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı . 322)

*T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 71 - 1999/4258*

7 . 8 . 1975

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 3 . 8 . 1975 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti arasında imzalanmış bulunan Kültür Anlaşması» nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı ve gerekçesi ile eki ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

*Süleyman Demirel
Başbakan*

G E R E K Ç E

Ülkeler arasındaki dostlukların kültür alanındaki mübadelelerle güçlendirilmesinin ve pekiştirilmesinin büyük bir önem taşıdığını gözönünde tutan Hükümetimiz, Suudi Arabistan Krallığı ile kültürel ilişkilerin geliştirilmesini yararlı mütalaa etmiştir.

Bu nedenle, ülkemiz ile Suudi Arabistan Krallığı arasındaki kültürel ilişkileri bir hukuki temele bağlamak ve bu ilişkileri daha planlı ve devamlı bir şekilde yürütmek üzere, iki ülke Riyad'da, 1 Mayıs 1974 tarihinde «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti arasında Kültür Anlaşması» nı imzalamışlardır.

Anlaşma, niteliği itibarıyla, bugüne kadar Hükümetimizin özellikle diğer Arap ve İslâm devletleriyle yapmış olduğu kültür anlaşmalarının benzeridir.

Her iki ülke arasında kültür, eğitim ve bilim ilişkilerini genişletmek, ilmi ve edebî eserlerin mübadelesi, müzelerdeki eski eserlerin incelenmesi, spor temasları, sergiler tanzimi, ilmi konferanslar tertibi, eğitici ve bilimsel film, ders ve radyo programları teatisi, okullarda yekdiğerinin tarih ve coğrafyasının bilimsel kıstaslara uygun şekilde okutulması, yürürlükteki millî kanun ve tüzüklere uygun olarak öğrenci bursları verilmesi, karşılıklı kültür merkezleri kurulması ve Anlaşmanın uygulanması için en az iki yılda bir Karma Komisyon teşkili bu anlaşmanın başlıca esasları arasındadır.

Suudi Arabistan ile aramızda var olan tarihi ve kültürel bağlar karşısında, iki ülkenin bir kültür anlaşması yapmalarının ilişkilerimizin gelişmesinde olumlu rol oynayacağı düşünülmektedir.

Söz konusu Anlaşmanın onaylanması için Büyük Millet Meclisine gönderilmesi Bakanlar Kurulunun yüksek takdirlerine sunulur.

Millî Eğitim - Gençlik ve Spor ve Kültür Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Millî Eğitim - Gençlik
ve Spor ve Kültür
Komisyonu
Karar No. : 8
Esas No. : 1/478
Sıra No. : 97

21 . 12 . 1976

Yüksek Başkanlığa

Yüksek Başkanlığınız tarafından 14 Aralık 1976 tarihinde komisyonumuza havale edilen «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti arasında imzalanmış bulunan Kültür anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı» Kültür Bakanlığı temsilcisinin de katılımıyla tetkik ve müzakere edildi.

Dost Devlet Suudi Arabistan Krallığı ile kültür mübadelemizin güçlendirilmesini ve pekiştirilmesini, aramızdaki tarihi ve kültürel bağların geliştirilmesini amaçlayan ve karşılıklılık prensibinin yer aldığı niteliği itibarıyla hükümetimizin bugüne kadar diğer devletlerle yapmış olduğu kültür anlaşmalarının benzeri olan mezkûr tasarı komisyonumuzca da olumlu karşılanmış ve tasarı maddeleriyle beraber aynen kabul edilmiştir.

Tarafların anlaşmayı tam uygulamak suretiyle başarı kazanacakları hususundaki inancımızı tekrarlar, komisyon raporumuzu Yüksek Başkanlığa saygı ile sunarız.

Başkan
Antalya
Reşat Oğuz

Sözcü
Mardin
Sait Mehmetoğlu

Kâtip
Sivas
Hüseyin Öztürk

İzmir
Belig Beler
Toplantıda bulunamadı

Cumhurbaşkanınca S. Ü
Sadi Irmak

Çanakkale
İsmail Kutluk
Toplantıda bulunamadı.

Adana
Hayri Öner
Toplantıda bulunamadı.

Erzurum
Lâtfi Doğan

Tabii Üye
Kadri Kaplan
Toplantıda bulunamadı.

Tabii Üye
Sami Küçük

Uşak
Ahmet Tahtakılıç

Konya
Feyzi Halıcı
Toplantıda bulunamadı

Bursa
Barlas Küntay

Ağrı
Kasım Küfrevi
Toplantıda bulunamadı.

Tunceli
Naim Taşan
Toplantıda bulunamadı.

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve
Tanıtma Komisyonu
Karar No. : 22
Esas No. : 1/478

5 . 1 . 1977

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisinin 9 . 12 . 1976 tarihli 17 nci Birleşiminde görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti arasında imzalanmış bulunan Kültür anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu dair Kanun tasarısı, Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunca, ilgili bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle 4 . 1 . 1977 tarihinde yapılan toplantıda tetkik ve müzakerede edildi.

Tasarının gerekçesinde belirtilen hususlar ve bakanlık temsilcilerinin verdiği bilgiler gözönünde bulundularak, tasarı, Komisyonumuzca da Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe ve Plan Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Bitlis
Kâmrân İnan

Kâtip
Manisa
Oral Karaosmanoğlu

Üye
Giresun
Hayrettin Erkmen

Başkanvekili
Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Özer Derbil
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Ankara
Atif Benderlioğlu
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Kars
Sırrı Atalay
Toplantıda bulunamadı.

Sözcü
İstanbul
Erdoğan Adalı

Üye
Bolu
Turgut Yaşar Gülez
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Diyarbakır
Selâhattin Cizrelioğlu
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Niğde
Abdullah Emre İleri
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Kayseri
Ziya Müezzinoğlu

Üye
İstanbul
Besim Üstünel

Üye
Tabii Üye
Ahmet Yıldız

Üye
Tabii Üye
Selâhattin Özgür

Üye
Kayseri
Sami Turan
Toplantıda bulunamadı.

Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plan Komisyonu
Karar No. : 36
Esas No. : 1/478

18.1.1977

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 9 Aralık 1976 tarihli 17 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti arasında imzalanmış bulunan Kültür anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu dair Kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığına 14 Aralık 1976 tarihli ve 2917 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle, Komisyonumuzun 18 Ocak 1977 tarihli Birleşiminde tetkik ve müzakere edildi.

I. Tasarı, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti arasında 1 Mayıs 1974 tarihinde Riyad'da imzalanan Kültür anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunmasını öngörmektedir.

Günümüzde, ülkeler arasındaki dostlukların kültür alış verişi ile güçlendirildiği bilinmektedir. Bu gerçeği gözönünde bulunduran hükümetlerimiz bir çok ülke ile kültür anlaşmaları imzalamıştır.

Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti ile imzalanan bu kültür anlaşması, diğer ülkelerle özellikle Arap ve İslâm ülkeleriyle imzalanan kültür anlaşmalarının bir benzeridir.

İşbu anlaşma ile iki ülke arasında kültür alış verişi için gerekli, ilmi ve edebî eser mübadelesi, spor temaslari, ilmi konferanslar tertibi, karşılıklı kültür merkezleri kurulması, sergiler açılması, öğretici burslar verilmesi gibi faaliyetlerde bulunulması öngörülmektedir. Ayrıca, en az iki yılda bir Karma Komisyon kurularak anlaşmanın uygulanmasını sağlamak da anlaşmanın hükümleri arasında yer almaktadır.

Tasarının Uzun Vadeli Kalkınma Planı yönünden değerlendirilmesi :

Uzun Vadeli Kalkınma Planında öngörülen kalkınma ilke ve hedeflerinin arasında komşu ülkelerle yapılacak iktisadî ve ticarî faaliyetler de sayılmaktadır. İktisadî ve ticarî faaliyette bulunduğumuz Suudi Arabistan Krallığı ile aramızda mevcut kültürel ve tarihî bağları bir anlaşma ile hukukî dayanağa kavuşturmak, bu ülke ile aramızdaki bu faaliyetlerin daha çok gelişmesini sağlayacaktır.

Tasarının bütçe uygulaması yönünden değerlendirilmesi :

İşbu anlaşmanın sağlayacağı yararlar yanında getireceği malî yük, dış ilişkilerimizin zorunlu bir neticesi kabul edildiğinden bir külfet olarak görülmemiştir.

Tasariya esas Kültür Anlaşmasının Suudi Arabistan Krallığı ile aramızdaki ilişkilerin gelişmesinde olumlu rol oynayacağını gözeten Komisyonumuz tasarıyı benimsemiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1. 2 ve 3 nci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İşbu raporumuz Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Ankara <i>Yiğit Köker</i>	Başkanvekili Cumhurbaşkanınca S. Ü <i>Selâhaddin Babüroğlu</i>	Sözcü Zonguldak <i>Ahmet Demir Yüce</i>
Kâtip Balıkesir <i>Raif Eriş</i>	Aydın Halil Goral Toplantıda bulunamadı.	Cumhurbaşkanınca S. Ü. Zeyyat Baykara Toplantıda bulunamadı.
Cumhurbaşkanınca S. Ü. Fethi Çelikbaş Toplantıda bulunamadı.	Erzincan <i>Niyazi Ünsal</i>	Gaziantep <i>İ. Tevfik Kutlar</i>
Gümüşhane <i>Ö. Naci Bozkurt</i>	Kahramanmaraş Adnan Karaküçük Toplantıda bulunamadı.	Kars <i>Y. Ziya Ayrım</i>
Kütahya Ahmet Özümücü Toplantıda bulunamadı.	Tabii Üye Haydar Tunçkanat Toplantıda bulunamadı.	Trabzon <i>Hasan Güven</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında İmzalanmış Bulunan Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti arasında 1 Mayıs 1974 tarihinde imzalanmış bulunan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti arasında Kültür Anlaşması» nun onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun, onaylama işlemlerinin tamamlandığının karşılıklı olarak mektup teatifi suretiyle bildirilmesinden 30 gün sonra yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında İmzalanmış Bulunan Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti arasında 1 Mayıs 1974 tarihinde imzalanmış bulunan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti arasında Kültür Anlaşması» nun onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun, onaylama işlemlerinin tamamlandığının karşılıklı olarak mektup teatifi suretiyle bildirilmesinden 30 gün sonra yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLÎ EĞİTİM, GENÇLİK VE SPOR VE KÜLTÜR KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında İmzalanmış Bulunan Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

DIŐIŐLERİ, TURİZM VE TANITMA
KOMİŐYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında İmzalanmış Bulunan Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı.

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE VE PLAN KOMİŐYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında İmzalanmış Bulunan Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı.

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜR ANLAŞMASI

İki kardeş ülke arasında eskiden beri devam edegelen ortak ilişkiler ve dostane bağların mevcudiyetini gözönünde tutan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti, iki ülkenin kardeş milletleri arasında, Birleşmiş Milletler Teşkilâtının ve UNESCO'nun tüzüklerine uygun bir şekilde, kültürel ilişkiler tesisi, iyi anlayış münasebetlerinin kuvvetlendirilmesi ve her iki Devlet arasındaki dostane bağların kökleştirilmesi amacıyla aşağıdaki metni yazılı Kültür Anlaşmasını imzalamaya karar vermişlerdir.

Madde : 1

Âkit Taraflar, kardeş milletleri arasında kuvvetli bağların kurulması gayesiyle, ülkeleri arasında kültür, eğitim ve bilim ilişkilerinin genişletilmesi için her türlü çabayı harcayacaklardır.

Madde : 2

Âkit Taraflar, yürürlükte bulunan mevzuatları çerçevesinde, özellikle aşağıdaki konularda gayret göstermek suretiyle iki ülke arasındaki kardeşlik ilişkilerini kültür, eğitim ve bilim alanlarında kuvvetlendirmeye çalışacaklardır.

- A) Taraflarca tespit edilecek faydalı kitap ve broşür çeşitlerinin mübadele edilmesi, dağıtılması ve satılması için gerekli kolaylıkları göstermek;
- B) Karşılıklı olarak el yazması kitap ve belgelerden faydalanılması, bunların fotokopi ve mikrofilmalarının çekilmesi için kolaylıklar temin etmek;
- C) Kültür, bilim ve spor dallarındaki programların hazırlanıp gerçekleştirilmesi için lüzumlu imkânları sağlamak;
- D) Her iki ülkede bilim, sanat, edebiyat ve tarihle ilgili sergilerin açılmasını teşvik etmek;
- E) Kültürel ve eğitici filmlerin karşılıklı olarak gösterilmesi, bunların mübadelesi ve kültür ve eğitimle ilgili belgelerin teatisi için gerekli kolaylıkları temin etmek;
- F) Öğretmen, öğrenci, izci, sporcu ve her iki ülkede kültür ve eğitim işleri ile uğraşan ilgililerden kurulu heyetlerin karşılıklı olarak diğer ülkeyi ziyaretlerini kolaylaştırmak.

Madde : 3

İki taraf, bilim adamları, üniversite hocaları, araştırmacılar, öğretmenler ve eğitim, bilim, kültür, sanat, tanıtma ve teknik alanlarında çalışan diğer uzmanların çalışmak, konferans vermek ve sözü geçen konularda işbirliğinde bulunmak üzere mübadelesini teşvik edeceklerdir.

Madde : 4

Âkit Taraflar, bilimsel ve eğitici filmlerin, ders ve radyo programlarının, kitap ve diğer ilmi broşürlerin teatisi suretiyle birbirlerinin diğer ülkede tanınması imkânlarını kuvvetlendirecekler; ülkelerindeki ilmi ve kültürel gelişmelerin diğer ülkede tanınması olanaklarını kolaylaştıracaklar ve bu maksatla güvenilir bilgileri teati edeceklerdir.

Madde : 5

Âkit Taraflar, eğitim, kültür ve bilim alanlarında edindikleri tecrübeleri teati edecekler; uluslararası kültürel işbirliği yolunda gösterilen çabaları yoğunlaştırmaya çalışacaklardır.

Madde : 6

Âkit Taraflar, okullarında yekdiğerinin tarih ve coğrafyasının bilimsel kıstaslara uygun şekilde okutulması için gayret sarfedeceklerdir.

Âkit Taraflar, yürürlükte olan mevzuatları çerçevesinde yekdiğerinin emrine burs tahsis edecekler ve karşı taraf vatandaşlarının okulları, yüksekokulları ve üniversitelerinde öğrenimlerini sürdürmelerini kolaylaştıracaklardır.

Madde : 8

Âkit Taraflar, mütekabiliyet esasları içinde yekdiğerinin ülkesinde kültür merkezleri kurulmasını kolaylaştıracaklardır.

Madde : 9

Bu anlaşma maddelerine uygun olarak ayrıntılı uygulama programlarının hazırlanması için Âkit Tarafların temsilcilerinden teşekkül edecek bir Karma Komisyon kurulacaktır. Bu komisyon en az iki yılda bir sırasıyla Ankara ve Riyad'da toplanacaktır.

Madde : 10

İşbu anlaşma her iki Devletin yetkili organları tarafından gerekli onaylama işlemlerinin tamamlandığının karşılıklı olarak mektup teatisi suretiyle bildirilmesinden 30 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Madde : 11

Taraflar, altı ay önce birbirlerine bildirmek şartıyla Anlaşmayı feshetmek veya değiştirilmesini istemek hakkına sahiptirler. Taraflardan biri diğere anlaşmayı feshetmek veya değiştirmek arzusunda olduğunu haber vermediği sürece anlaşma yürürlükte kalacaktır.

İşbu anlaşma biri Türkçe diğeri Arapça olmak üzere iki nüsha halinde hazırlanmıştır. Her iki nüsha da aynı derecede muteberdir.

İşbu Anlaşma 1 Mayıs 1974 Milâdi 9 . 4 . 1304 Hicri tarihinde Riyad'da imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına
Prof. Dr. Necmettin Erbakan
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti adına
Prens Fahad Bin Abdülaziz
Başbakan Yardımcısı

